מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר מושגי יסוד בספרות: דימוי, שיא, ניגוד, אנפורה, האנשה, תפנית, סיום פתוח/סגור ונושא
- לזהות את המושגים בתוך דוגמאות
- לתרגל שימוש עצמאי במושגים בכתיבה

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – התאימו מושג להגדרה

- 1 – ד (השוואה בין שני דברים בעזרת מילת דימוי כמו, כ-, דומה ל-, כאילו)
- 2 – ו (הרגע המתוח והחשוב ביותר בעלילה)
- 3 – ב (הצבה של שני דברים הפוכים זה לצד זה)
- 4 – ה (חזרה על אותה מילה בתחילת משפטים רצופים)
- 5 – א (ייחוס תכונות אנושיות לבעלי חיים או חפצים)
- 6 – ג (שינוי פתאומי בכיוון העלילה)

חלק ב' – זיהוי המושג בדוגמה

1. ב – האנשה
2. א – דימוי
3. ב – ניגוד
4. א – אנפורה
5. ב – שיא
6. ב – סיום פתוח

חלק ג' – נכון או לא נכון

1. נכון – זו ההגדרה המדויקת של דימוי
2. לא נכון – שיא הוא הרגע המתוח ביותר, לא ההתחלה
3. נכון – זו בדיוק ההגדרה של סיום סגור
4. לא נכון – אנפורה היא חזרה בתחילת משפטים או טורים
5. נכון – זו ההגדרה של תפנית

חלק ד' – השלימו את המושג החסר

1. שיא
2. האנשה
3. דימוי
4. אנפורה
5. ניגוד

חלק ה' – כתיבה עצמאית

1. משפט עם מילת דימוי כמו/כ-/דומה ל-/כאילו והשוואה הגיונית בין שני דברים
2. בסיום סגור הבעיה נפתרת וברור מה קרה, בסיום פתוח לא ברור מה קרה בסוף

כרטיס יציאה – מה לחפש

- דימוי משווה בין דברים עם מילת דימוי, האנשה נותנת תכונות אנושיות לדברים שאינם בני אדם
- דוגמה עם שני דברים הפוכים כמו אור וחושך
- הרגע המתוח והחשוב ביותר בעלילה

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח בדוגמה אחת מכל מושג על הלוח לפני התרגול העצמאי
- מומלץ לעבור על חלק ההתאמה יחד כפעילות כיתתית לפני העבודה האישית
- בחלק הכתיבה העצמאית כדאי לאפשר לתלמידים לשתף את המשפטים שכתבו

דף תרגול: מושג והגדרה בספרות

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

נלמד מילים חשובות שעוזרות להבין סיפורים ושירים. נתרגל כל מילה בדוגמה קצרה.

📖 מילון קטן:

דימוי	השוואה בין שני דברים בעזרת מילה כמו כמו, כ-, דומה ל-, כאילו
שיא	הרגע המתוח והחשוב ביותר בעלילה
נושא ורעיון מרכזי	על מה היצירה מדברת, למשל חברות או טבע
ניגוד	הצבה של שני דברים הפוכים זה לצד זה
אנפורה	חזרה על אותה מילה בתחילת משפטים או טורים רצופים
האנשה	ייחוס תכונות אנושיות לבעלי חיים, לחפצים או לטבע
סיום פתוח וסגור	סגור - הבעיה נפתרת, פתוח - לא ברור מה קרה בסוף
תפנית	שינוי פתאומי בכיוון העלילה או בהבנה של הדמות

1 חלק א' – התאימו מושג להגדרה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. דימוי	___	**א.** ייחוס תכונות אנושיות לבעלי חיים או חפצים
2. שיא	___	**ב.** הצבה של שני דברים הפוכים זה לצד זה
3. ניגוד	___	**ג.** שינוי פתאומי בכיוון העלילה
4. אנפורה	___	**ד.** השוואה בין שני דברים בעזרת מילת דימוי כמו, כ-, דומה ל-, כאילו
5. האנשה	___	**ה.** חזרה על אותה מילה בתחילת משפטים רצופים
6. תפנית	___	**ו.** הרגע המתוח והחשוב ביותר בעלילה

2 חלק ב' – זיהוי המושג בדוגמה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזו מילה מתאימה למשפט הזה?

א) דימוי ב) האנשה ג) ניגוד ד) אנפורה

2. יש כאן השוואה עם המילה כמו

א) דימוי ב) האנשה ג) שיא ד) תפנית

3. שני דברים הפוכים זה ליד זה

א) אנפורה ב) ניגוד ג) דימוי ד) שיא

4. אותה מילה חוזרת בתחילת כל משפט

א) אנפורה ב) ניגוד ג) האנשה ד) תפנית

5. הרגע שבו הגיבור מגלה את הסוד הגדול ביותר בסיפור - איך נקרא הרגע הזה?

א) נושא ב) שיא ג) סיום פתוח ד) ניגוד

6. כאשר לא ברור מה קרה לדמות בסוף הסיפור - איך נקרא סוג הסיום?

א) סיום סגור ב) סיום פתוח ג) שיא ד) תפנית

3 חלק ג' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	דימוי משתמש תמיד במילה כמו, כ-, דומה ל- או כאילו	☐	☐
2	שיא הוא תחילת הסיפור	☐	☐
3	בסיום סגור הבעיה בסיפור נפתרת	☐	☐
4	אנפורה היא חזרה על מילה בסוף משפטים שונים	☐	☐
5	תפנית היא שינוי פתאומי שמשנה את כיוון העלילה	☐	☐

4 חלק ד' – השלימו את המושג החסר

השלימו את המילה החסרה.

1. ה_____ הוא הרגע המתוח והחשוב ביותר בעלילה

2. כאשר מייחסים תכונות אנושיות לבעל חיים, זו _____

3. השוואה בעזרת מילת דימוי נקראת _____

4. חזרה על אותה מילה בתחילת משפטים רצופים נקראת _____

5. הצבה של שני דברים הפוכים זה לצד זה נקראת _____

5 חלק ה' – כתיבה עצמאית

ענו בקצרה.

1. כתבו משפט משלכם שיש בו דימוי

2. הסבירו במילים שלכם מה ההבדל בין סיום פתוח לסיום סגור

כרטיס יציאה

מה ההבדל בין דימוי להאנשה?

תנו דוגמה לניגוד

מהו שיא בעלילת סיפור?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀